

Recyklácia naráža na problém s gumami

KONFERENCIA

Zhodnocovanie plastov sa rozbieha, otázkou však zostáva, čo s pneumatikami. Aj to bola téma podujatia Slovenské klimatické fórum.

Veronika Hubinská

@hn

veronika.hubinska@mafrასlovakia.sk

Bratislava – Ešte predviani vyprodukovali Slováci dohromady 1,14 milióna ton zmesového odpadu. Z toho asi percento tvorili PET fľaše. Váhu jednej pritom rezort životného prostredia odhaduje na základe niekoľkých analýz na približne 35 gramov. „Ide tak o jednoduchú matematiku. Ak si porovnáme spomínané údaje, v nádobách nie na to určených skončili stovky miliónov takýchto obalov,“ reaguje Martina Gaislová, riaditeľka JRK Slovensko.

Na Slovensku sa pritom triedi odpad už niekoľko rokov. Dostať točnou motiváciou pre občanov však zrejme bolo až zavedenie povinného zálohovania takzvaných petiek a plechoviek a suma 15 centov, ktorú pri vrátení dostanú. Ako totiž uvádza Hana Nováková, generálna riaditeľka OZV ENVI - PAK, fľaše kedysi zvyčajne tvorili 20 percent odpadu v žltých kontajneroch určených na plasty. Aktuálne sa ich množstvo znížilo na asi 6,7 percenta. „Vidno, že opatrenia spotrebiteľia prijali, a to aj napriek krátkemu času na ich implementáciu,“ dopĺňa Nováková.

Nie v každom prípade to ide Dáta Správcu zálohového systému ukazujú, že sa u nás od začiatku tohto roka podarilo zbierať už takmer 80 miliónov

Na foto zľava Petra Csefalvayová z Inštitútu cirkulárnej ekonomiky, Juraj Adamica, manažér pre udržateľnosť SPP, Kristína Mojzesová z Inštitútu environmentálnej politiky a Patrik Křížanský, riaditeľ asociácie SEVA.

FOTO: HN/PETER MAYER

obalov a ich množstvo denne stúpa. V hre je tak rozšírenie siete a tiež pomoc tým prevádzkam, kde zamestnanci musia zálohované nádoby odberať ručne a následne skladovať vo svojich priestoroch. O niečo cennejšie ako PET fľaše sú pritom plechovky, keďže hliníak ako materiál sa dá recyklovať v podstate donekonečna, a to bez výrazných obmedzení. „Ušetrí sa pri tom až 95 percent energie na výrobu,“ dodáva Mária Trčková, riaditeľka Správcu zálohového systému.

Avšak nie každý druh odpadu je možné zhodnotiť a opätovne využiť. Príkladom sú použité pneumatiky, ktorých zber u nás zastrešuje spoločnosť Eltma, generálny partner konferencie Slovenské klimatické fórum 2022. V krajine je 2,5 tisíce odberných miest, na ktorých sa dajú bezplatne odovzdať. U nás ide ročne o 25- až 30-tisíc ton.

„Dnes nie je možné využiť starú pneumatiku pri výrobe novej.

Sme tak vo veľmi ťažkom období, keďže súčasné technológie začínajú byť vyčerpané a predpisy Európskej únie sa sprísňujú. Navyše sa uzatvárajú cirkulárne reťazce, už nie je komu dodávať napríklad gumový granulát, lebo ho ho dostatok,“ vysvetľuje Radim Filák, výkonný riaditeľ eseročky Eltma.

Vízie do budúcnosti

Filák zároveň dodáva, že o päť rokov nebude možné využívať niektoré spracovateľské kapacity v prípade ojazdených pneumatík. Zber spomínaného druhu odpadu je pritom už dnes vysoko nákladový a je náročné financovať vynaloženú energiu či transport. Kľúčová tak bude správne nastavená legislatíva, hľadanie ďalších riešení a tiež podpora výskumu a vývoja technológií v tejto oblasti. Súčasťou by mali byť aj nové projekty.

Na ich vytvorenie bude, prirodzene, potrebný nemalý pe-

ňažný kapitál. Podľa Kolomana Buzgóa, riaditeľa Divízie riešení pre firemných klientov v ČSOB, ktorá bola tiež generálnym partnerom Slovenského klimatického fóra 2022, sú však banky v súčasnosti naklonené financovaniu takýchto ideí.

„Často počujeme o miliardách z plánu obnovy, no ak sa pozrieme na jednotlivé výzvy, pokrytých je zvyčajne len asi 65 percent investičného zámeru. Podnikateľ tak pri zámere v oblasti ochrany životného prostredia musí použiť aj vlastné zdroje alebo sa obráti na hráčov vo finančnom sektore,“ uvádza Buzgó a ďalej pokračuje s tým, že v niektorých prípadoch pomáha ČSOB aj prostredníctvom vlastnej nadácie. Podujatie Slovenské klimatické fórum 2022, ktorého exkluzívnym partnerom bola spoločnosť SPP, tak ukázalo, že k zmierneniu celosvetovej klimatickej krízy chcú prispieť firmy z rôznych sektorov.